

Saksutgeriing:

MARIN FORSØPLING

Sakshandsamar: Thorsten Gøtterup, Rogaland

Vedlegg: Årsrapport 2018
Handlingsplan 2019

Bakgrunn

25. oktober 2017 vedtok Vestlandsrådet at dei ønska å ta ei leiande koordinatrorrolle innan marin forsøpling langs vestlandskysten. Vestlandsrådet vil i tillegg medverke til å setje temaet på den politiske dagsordenen nasjonalt for å sikra naudsynte prioriteringar og ressursar til arbeidet, samt medverka til at temaet vert følgd opp i internasjonale fora, som t.d. Nordsjøkommissjonen/CPMR.

I VR-sak 06/18: Tiltak mot marin forsøpling vart innsatsområda strandsonerydding, rydding av sjø- og havbunnen og forebyggende arbeid peika ut som satsingar som det var ønskja å jobbe vidare med. Det vart samtidig sett av 400 000 kroner til ein 50 prosent stillingsressurs som prosjektleiar for prosjektet.

Prosjektstruktur

Prosjektet vert leia av prosjektleider Gudrun Kristin Fatland, tilsett i Hordaland fylkeskommune frå 1. november 2018. Prosjektleiar jobber i lag med ei arbeidsgruppe med ein representant frå administrasjonen i kvar fylkeskommune:

Rolf Årdal, Sogn og Fjordane Fylkeskommune
Thorsten Gøtterup, Rogaland Fylkeskommune
Lisbeth Nervik, Møre og Romsdal Fylkeskommune
Sveinung Klyve, Hordaland Fylkeskommune

Status for prosjektet

Arbeidsgruppa gjev med dette ei orientering om framdrifta i prosjektet og vegen vidare. Vedlagt ligg Årsrapport for 2018, og forslag til handlingsplan for 2019. Aktiviteten i handlingsplanen legg til grunn at prosjektstillinga knytt til satsinga til Vestlandrådet på tiltak mot marin forsøpling vert vidareført.

I VR-sak 06/18: *Tiltak mot marin forsøpling* blei det definert fire innsatsområder for det vidare arbeidet til Vestlandsrådet mot marin forsøpling; Strandsonerydding, Rydding av sjø- og havbunnen, Forebyggende arbeid og Organisering. For kvart

innsatsområde blei det satt eit hovudmål og ei rekke delmål. I det følgjande vert det gitt ein kort status for arbeidet innan dei fire innsatsområda, basert på dialogmøte gjennomført i dei fire fylkeskommunane i lag friluftsråd og fylkesmenn.

Satsingsområde – Strandrydding

- Felles møte med alle friluftsråda 04.01.2018 for auka innsats, koordinering og samhandling.
- Styrke rolla til friluftsråda knytt til eigarlaust marint avfall.
- Arbeide for ei utviding av Vestkystparken på heile Vestlandet.

Satsingsområde – Rydding av sjø- og havbotnen

- Fleire friluftsråd har koordinert ryddeaksjoner av sjø og havbotn i samarbeid med frivillige, andre aktører og kommuner. Då hovudsakleg ved hamn og ved kaianlegg.
- Bergen og omland friluftsråd har blant anna gjennomført kartlegging av havbotn i samarbeid med Havforskningsinstituttet for vurdering av mengder og kunnskap om sammenheng mellom mengder på land og ved sjø knytt til opprydding. Konklusjonen er at det i undersøkt område ikkje er ein samanheng. Det ein ser er meir dumping lokasjonar ved bruer, kaier og oppsamling ved elvemunningar som er hovudandel om område som er forsøpla. Typiske dumping lokasjonar, i lag med dei fiskereiskap som har drive og sidan sunke, evt. mista eller dumpa. Kjelde: Foreløpig rapport "Pilot prosjekt bunnundersøkelser Tysnes, Flornes".

Satsingsområde – Forebyggande arbeid

- Det er gjennomført pilotprosjekt knytt til foredrag om marin forsøpling til videregående skule elever i HFK, i samarbeid med Bergen og Omland Friluftsråd, Norges jeger og fiskerforbund, Norce og dei respektive interkommunale renovasjonsselskapa i dei ulike områdene.

Vestlandsrådets arbeidsutvalg gjennomførte i januar 2019 et møte med Klima- og miljødepartementet etter vedtak i VR-sak 06/18. I møtet vart det løfta frem mulighet for at Vestlandsrådet sitt arbeid med marin forsøpling kunne bli eit nasjonalt pilotprosjekt. Samtidig vart det påpeika behov for å samarbeide med fylkesmannen med tanke på ønska roller.

I fylkesmennenes styringsdokument for 2019 er fylkesmannen si rolle innan marin forsøpling beskrevet som følger:

Arbeidet med å redusere marin forsøpling skal prioriteres høyt i 2019. Fylkesmannen har ansvar for å koordinere det regionale samarbeidet, og sørge for at avfallsplaner i fylkets havner er godkjente. Opprydding i forurenset sjøbunn på prioriterte skipsverft, i tiltaksplaner og på steder med forurenset grunn, fortsetter i henhold til nasjonal handlingsplan for opprydding i forurenset sjøbunn og fremdriftsplan for opprydding av forurenset sjøbunn ved prioriterte skipsverft.

Vidare handlingsplan for 2019

Satsingsområde – Strandrydding

- Felles møte våren 2019 i samarbeid med Fylkesmennene på Vestlandet. Målgruppe for møte er friluftsråda, forskera, hamnevesen, interkommunalt utvalg for akutt forurensing (IUA) og andre aktører.
- Styrke rolla til friluftsråda og Skjærgårdstjenesten knytt til eigarlaust marint avfall.
- Arbeide for ei utviding av Vestkystparken for heile Vestlandet, i samråd med Vestkystparken.
- Støtte opp under arbeid for ein Skjærgårdstjeneste i Sogn og Fjordane.
- Arbeide for oppretthalding og auka koordinering med andre interkommunale ressursar og aktører med båtar og utstyr som er eigne til opprydding og innsamling av eigarlaust marint avfall.
- Støtte opp under nasjonale, evt. internasjonale kartleggingsprosjekt i samråd med institusjonar som Norce, UIB, Havforskningsinstituttet, NTNU og Runde Miljøsentar der det vert lagt vekt på å ta i bruk ny teknologi som t.d. autonom plastkartlegging både over og under vatn.
- Legge til rette for frivillig-, og semiprofesjonelt oppryddingsarbeid.
- Kartlegge utstyr og ressursar på heile Vestlandet i samråd med IUA, og senter for oljevern og marint miljø (SOMM).
- Støtte opp under og bidra til deling av kartdata til Senter for Oljevern og Marint miljø som har det nasjonale ansvaret.
- Satsingsområde – Rydding av sjø- og havbunnen
- Bidra til kartleggingsprosjekt i samarbeid med forskningsinstitusjonar og friluftsråda.
- Kartleggje tidlegare lovlege deponi, og leggje til rette for riktig og berekraftig opprydding i samarbeid med forskningsinstitusjonar, hamnevesen og Fylkesmannen.
- Leggje til rette for profesjonelt oppryddingsarbeid der det er hensiktsmessig i forhold til tilkomst og utfordrande grad av oppryddings arbeidet.
- Støtte opp under nasjonale, evt. internasjonale kartleggingsprosjekt i samråd med institusjonar som Norce, Havforskningsinstituttet, NTNU og Runde Miljøsentar. Der det vert teke i bruk ny teknologi som til dømes autonom programvare.
- Støtte opp under og bidra til deling av kartdata til Senter for Oljevern og Marint miljø, som skal ha den nasjonale oversikten knytt til marin forsøpling.
- Samarbeide om fleire kartleggingslokasjonar av havbotn i samarbeid med HI og Norce, for vurdering av mengder, tilrettelegging for berekraftig og riktig forvaltning av havbunn. Samt kunnskap om sammenheng mellom mengder på land og ved sjø knytt til opprydding.
- Satsingsområde – Forebyggende arbeid
- Etablere og implementere eigen plaststrategi internt for fylkeskommunane på Vestlandet.
- Auke intern samhandling i eigen organisasjon.
- Legge til rette for forskning på plast for auka kunnskap og metodeutvikling.
- Legge til rette for auka undervisingstiltak knytt til marin forsøpling.

- Vurdere moglegheita for å finansiere ein undervisningsfilm som kan distribuserast til skular i heile landet.
- Legge til rette for internasjonalt samarbeid og prosjekt.

Framlegg til vedtak:

1. Vestlandsrådet godkjenner Årsrapport og handlingsplan frå prosjektet "Tiltak mot marin forsøpling".
2. Vestlandsrådet løyver 600 000 kroner til vidareføring av stillingsressurs til prosjektleiar i 100 prosent stilling ut 2019.
3. Prosjektleiar får ansvar for å utarbeide ein plaststrategi for alle dei fire fylkeskommunane på Vestlandet.

Håkon Schwalb
kst. fylkesrådmann

Arne Hope
sekretariatsleiar

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.